

Referat

Møte om: SSBs halvårsrapport for 2017

Saksnr.: 17/3552

Tilstede: Fra SSB: Christine Meyer, Bjørnar Gundersen, Torstein Bye, Kjetil Telle og Jørn Leonhardsen.
Fra FIN: Hans Henrik Scheel, Sigrid Russwurm, Per Mathis Kongsrud, Osmund Jacobsen, Pål Sletten og Tonje Lauritzen

Dato: 08.09.2017

Møteleder: Hans Henrik Scheel

Referent: Tonje Lauritzen

Kopi til: SSB og Riksrevisjonen

SSBs halvårsrapport 2017

Dagsorden:

1. SSBs halvårsrapport
2. Eventuelt

1. SSBs halvårsrapport

FIN ba SSB om å presentere hovedpunkter i halvårsrapporten.

SSB viste til de kvantitative målene i tildelingsbrevet og sa at de i hovedsak gjorde det godt i forhold til målene. De trakk frem at *svarprosentene* på frivillige undersøkelser har gått ned. Det skyldes i hovedsak at konjunkturbarometeret, som har høy svarprosent, er ilagt oppgaveplikt og ikke lenger er frivillig. Det er dermed et brudd i statistikken.

FIN spurte om SSB vurderte økt bruk av oppgaveplikt i møte med fallende svarprosent. SSB svarte at det foreløpig ikke var aktuelt, men pekte på at det var noen utfordringer ved innsamling, herunder at økt bruk av elektroniske undersøkelser fratok dem verktøy de har i ordinære undersøkelser til å oppfordre til svar. SSB pekte også på at de fleste personundersøkelsene har en sosial dimensjon, som gjør det vanskeligere å ilegge oppgaveplikt.

SSB pekte på at målet om *punktlighet* heller ikke vil nås i 2017. Det skyldes blant annet et ønske om større spredning av nyhetssakene (statistikkpubliseringene), som medfører at en rekke publiseringsdatoer ble forskjøvet. Dette er et forbigående problem.

Ved neste årsrapportering vil SSB starte å skille mellom publisering av foreløpige og endelige tall i statistikken. FIN var positiv til dette.

Næringsstatistikkene er et høyt prioritert område i SSB og det jobbes med å lage nye næringsgrupper basert på de eksisterende NACE-kodene. Det arbeides også mye med å redusere ubalansene i nasjonalregnskapet.

Virksomheten har økt fokus på *ukonvensjonelle data* i statistikkproduksjonen. Blant annet tar SSB over Statnetts el-hub. Det er også igangsatt ett nasjonalt prosjekt og et internasjonalt prosjekt om stordata.

FIN spurte om SSB kartla duplisering av både egen og andres statistikkproduksjon. SSB sa at de ikke gjør det per i dag, men at de har registrert at mye ny statistikk vokser frem. FIN pekte på at statistikklovutvalgets mandat inkluderte å vurdere om SSB skulle få økt koordineringsansvar for statistikkproduksjonen.

SSB pekte på at de for tiden gjennomfører en krevende omorganisering og et omfattende *moderniseringsprogram*. Programmet vil gjøre det nødvendig å skape et økonomisk handlingsrom. Det kan medføre at enkelte statistikkpubliseringer eller statistikkrevisjoner vil utgå i en overgangsperiode.

RAIRD-prosjektet vil ifølge SSB være ferdig innen utgangen av året. SSB informerte om at søknaden til RAIRD2 ble avslått av forskningsrådet. FIN pekte på referatet fra årsrapportmøtet der det framgår at departementet ba om å få forelagt prosjektbeskrivelsen for RAIRD2 før den gikk til Forskningsrådet. SSB svarte at de vil forelegge ny søknad, som skal til Forskningsrådet mot slutten av året, for departementet.

FIN spurte om hvor mye RAIRD ville kunne avlaste presset på utlevering av mikrodata. SSB svarte at mange forskere ville kunne bruke det nye systemet, men at det fortsatt vil kreve litt manuelt arbeid av dem. Under RAIRD2 vil tilgangen kobles bedre opp mot SSBs egne beregningssystemer, noe som vil avlaste begge parter.

FIN spurte om RAIRD var blitt testet av forskere eller noen andre. SSB svarte at det har vært workshops for forskere i både Oslo og Bergen. Disse har gitt positive tilbakemeldinger om prosjektet til SSB. FIN svarte at det var viktig at SSB også hadde fokus på konkurranseflaten mellom forskere i og utenfor SSB, og at det var viktig at også forskere utenfor virksomheten fikk god tilgang på data.

SSB informerte om at det jobbes med nye *temasider* der områder sammenstilles på en ny måte. SSBs nyhetssider har fått bedre kvalitet og flere treff.

FIN pekte på at *risikorapporten* som fulgte med halvårsrapporten gir inntrykk av at overordnet risiko er akseptabel. Samtidig kan den gi inntrykk av at risikoen er noe underrapportert. Særlig gjelder det risikoen knyttet til kompetanse og nøkkelpersonell i

forbindelse med de store organisasjonsendringene som er i ferd med å gjennomføres. SSB svarte at metoden de bruker kan gi et overdrevet risikobilde og at de fremover vil gjøre et arbeid med å benchmarke sine risikoanalyser mot andre statlige virksomheter for å få et bedre bilde av dette. SSB er imidlertid fortsatt bekymret for risikoene knyttet til utlån av mikrodata, særlig persondata og risikoen det kan ha for virksomhetens omdømme dersom disse tallene skulle komme på avveie. Forhåpentligvis vil RAIRD-prosjektet kunne bidra til å redusere denne risikoen.

SSB pekte på at det er gjort en rekke tiltak for å redusere informasjonsrisikoen, blant annet som en oppfølging av en forvaltningsrevisjon Riksrevisjonen foretok, og som avdekket en rekke problemer. Blant annet har SSB nå installert en overvåkingstjeneste for hele nettverket, de har utført penetrasjonstester og de har strammet inn på både datatilgang og passordbruk.

FIN viste til prosessen for å følge opp KOSTRA-moderniseringsprosjektet, og pekte på at halvårsrapporten nevnte behovet for ny styrings- og finansieringsmodell. SSB gjentok at dagens styringsmodell i liten grad begrenser de ønsker som spilles inn fra kommuner og andre brukere, slik at aktiviteten ikke tilpasses de finansielle rammene for prosjektet. FIN viste til tidligere prosess, som i noen grad binder opp handlingsrommet den nærmeste tiden.

FIN stilte spørsmål ved om det var risiko for at SSB ikke ville kunne levere i tråd med modellkontraktene, og ga uttrykk for bekymring. FIN varslet at en ville innkalle ledelsen i SSB til eget møte om dette og de planlagte endringene i forskningsavdelingen.

FIN spurte også om risikoen ved flytting av statistikkproduksjonen mellom Oslo og Kongsvinger. SSB svarte at det kan være noe økt risiko på kort sikt, men at SSB venter at endringene vil redusere risikoen på lengre sikt. SSB pekte på at det per i dag ikke var problemer med kompetanse eller nøkkelpersonell. Om lag 40 stillinger ventes å flytte mellom Oslo og Kongsvinger som følge av omorganiseringen.

FIN spurte om det i risikomatrisen var hensyntatt at SSB kunne risikere lavere produktivitet i forbindelse med de store omorganiseringene som er på gang, eller om det kan bremse ned moderniseringsprogrammet. SSB svarte at det vil kunne være noe risiko for at moderniseringsprogrammet kan rammes ved omorganiseringer, da det er en grense for hvor mange prosesser hver enkelt leder kan forventes å håndtere av gangen. Foreløpig er det imidlertid ingen tegn til slike problemer.

2. Eventuelt

PST har tatt kontakt med SSB og pekt på at de har høy risiko fordi de besitter stor mengde data. Det er planlagt å gjennomføre en stresstest (via NSM).

Det ble vist til at det er avtalt et eget møte om hhv. moderniseringsprogrammet, forskningsvirksomheten og helsestatistikk.

Referat fra møte om moderniseringsprogrammet følger vedlagt.

Vedlegg:

Referat fra møte om Moderniseringsprogrammet.